

POSTANOWIENIE

9 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski

na posiedzeniu niejawnym 9 kwietnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa V. A.

przeciwko A. A.

o rozwód,

na skutek wystąpienia przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu

postanowieniem z 5 marca 2025 r., XIII RC 333/25,

o oznaczenie sądu właściwego do rozpoznania sprawy,

**odmawia oznaczenia sądu, przed który należy wytoczyć
powództwo.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 5 marca 2025 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu wystąpił do Sądu Najwyższego o oznaczenie na podstawie art. 45 § 1 k.p.c. sądu, przed który należy wytoczyć powództwo, wskazując, że oboje małżonkowie mieszkają za granicą, a więc nie ma możliwości ustalenia sądu właściwego miejscowo zgodnie z art. 41 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 45 § 1 k.p.c. jeżeli na podstawie przepisów kodeksu nie można w świetle okoliczności sprawy ustalić właściwości miejscowej, Sąd Najwyższy oznaczy sąd, przed który należy wytoczyć powództwo. O oznaczenie sądu, przed który należy wytoczyć powództwo, występuje sąd, do którego wpłynął pozew (art. 45 § 2 k.p.c.).

Postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 5 marca 2025 r., wbrew art. 357 § 2¹ i 2³ k.p.c., zostało sporządzone od razu wraz z uzasadnieniem. Podpis sędziego został złożony tylko pod uzasadnieniem, natomiast sentencja postanowienia nie została odrębnie podpisana. Jednak zgodnie z art. 324 § 3 w zw. z art. 361 k.p.c. sentencję postanowienia powinien podpisać skład sądu. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 26 września 2000 r., III CZP 29/00 (OSNC 2001, nr 2, poz. 25) orzeczenie, którego sentencji skład sądu nie podpisał, nie istnieje w znaczeniu prawnoprocesowym także wówczas, gdy zostało ogłoszone. Jeżeli zatem – jak w niniejszej sprawie – wydane na posiedzeniu niejawnym postanowienie zostało skonstruowane w ten sposób, że wraz z uzasadnieniem stanowi jeden dokument, to podpisanie przez sędziego samego uzasadnienia, przy braku podpisu sentencji, pociąga za sobą ten skutek, że takie postanowienie w znaczeniu prawnoprocesowym nie istnieje (zob. uchwałę SN z 13 marca 2002 r., III CZP 12/02, OSNC 2003, nr 2, poz. 17, oraz postanowienie SN z 3 grudnia 2003 r., I CZ 140/03).

Przy czym, z uwagi na konstrukcję postanowienia i wyraźne określenie części motywacyjnej postanowienia jako uzasadnienia, nie ma możliwości przyjęcia, że Sąd Okręgowy skorzystał z możliwości przewidzianej w art. 357 § 5 k.p.c. i sporządził zasadnicze powody rozstrzygnięcia, a nie uzasadnienie (zob. w tym kontekście uchwałę SN z 6 października 2022 r., III CZP 112/22, OSNC 2023, nr 4, poz. 35).

Skoro zatem w sensie procesowym brak postanowienia Sądu Okręgowego obejmującego wystąpienie do Sądu Najwyższego na podstawie art. 45 k.p.c., to oznaczenie sądu, przed który należy wytoczyć powództwo nie jest możliwe (postanowienie SN z 20 kwietnia 2022 r., III CO 301/22).

Z tych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 45 § 2 k.p.c. odmówił oznaczenia sądu, przed który należy wytoczyć powództwo.

[SOP]

